

Botersloot³²).

Het gebouw tussen Huibrug en Lombardstraat kreeg in 1654 definitief de bestemming van vleeshal. Het voormalig magazijn van de admiraliteit aan de zuidkant van de Nieuwemarkt, waarin ook het zakkendragershuisje was gevestigd, bood, vermoedelijk vanaf 1662, een langdurig onderkomen aan de hennepwaag. In dat jaar verliet het boterhuis namelijk het pand om een geheel nieuw gebouw aan de overkant van het plein te betrekken, naast de Prinsenkerk. Waarom dit nieuwe gebouw niet de functie van algemene waag heeft gekregen waartoe het krachtens ligging, bouw en allure voorbestemd leek, is geheel en al onduidelijk. De uitbeelding van allerlei waaggoederen in het fronton kan onze verwondering slechts vergroten³³).

De drie wagen

Na nog geen veertig jaar was er rond 1700 opnieuw behoefte aan extra weegcapaciteit. Aanvankelijk had het stadsbestuur een besluit genomen om een nieuwe waag op de kaasmarkt te bouwen, waarschijnlijk met de beperkte functie van kaaswaag³⁴). Maar toen burgemeesters en fabriekmeesters met een veel meer omvattend plan voor de draad kwamen, is er niet lang gearzeld om het advies van die deskundigen op te volgen. De gehele waag moest de benedenverdieping van het stadhuis verlaten om plaats te maken voor de wisselbank en 'het waterrecht', een rechtbank in zaken van zeeassurantie. Er zou een nieuwe algemene waag worden gebouwd met de langste zijde aan de markt en de kortste langs de Gasthuissteeg, een hoekpand naast de achterzijde van het raadhuis³⁵). In februari van het jaar 1703 kon het wegen daar beginnen³⁶).

Ondertussen was de gracht tussen raadhuis en Laurenskerk, de Binnendijksloot, in 1686 geheel met balken en planken overdekt, voorzien van een zandlaag en vervolgens bestraat. Zo vormde dit plein samen met Huibrug en Nieuwemarkt een aaneengesloten marktterrein met in het centrum stadhuis en waag. Bij het gereed komen van de nieuwe waag werden op de plaats voor die waag 'kloeke' vierkante gaten gemaakt die ieder met dubbele luikdeuren werden afgesloten. 'De kaesschuiten onder deze brug leggende lossen hunne kazen door deze luiken op de markt en dit verricht zijnde worden die luiken weder toegedaan', zo deelt ons de contemporaine kroniekschrijver Kortebrant mee; het marktterrein was in feite een enorme brug waaronder de schuiten af en aan voeren³⁷).